

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXVII

Kaina 3c

Chicago, Ill., Antradienis, Liepos-July 9 d., 1940

No. 161

RUSIJA ITEIKĖ REIKALAVIMUS TURKIJAI

VOKIETIJA, ITALIJA IR RUSIJA VEIKIA BENDRAI

Rusija reikalaujanti Dardanėlių kontrolės

ISTANBUL, Turkija, liepos 8. — Pranešama, Rusijos ambasadorius Turkijai, Aleksej Terentjev, išvyko į Maskvą. Prieš išvykdamas jis turėjo konferenciją su Vokietijos ambasadorium Turkijai, von Papenu.

Painformuotose sluoksniuose kalbama, kad jiedu diskusavo reikalavimus, kuriuos Rusija ketina artimoje ateityje i teikti Turkijai. Turkijos atstovai aukia Rusijos reikalavimų kaip Terentjev pasieks Maskvą.

Kokie Rusijos reikalavimai Turkijai gali būti? Numatoma, kad Maskva gali pareikalauti Dardanėlių kontrolės. Dardanėliai yra sutvirtinta sąsiauria, jungianti Viduržemio ir Juodąją juras. Rusai dar gali pareikalauti Karso, Užkaukazėje, kurio neteko Pasaulinio Karo pasėkoje.

Svetimųjų šalių diplomatai duoda suprasti, kad Rusija, Vokietija ir Italija veikia bendrai Turkijos klausimu. Kai kurie ty diplomatų reiškia nuomonę, jogei Hitleris remia Stalino užsimojimus praplėsti savo įtaką

pietų rytų Europoje. Italijai rusų slenkimas į Viduržemio Jūros sritį nepatinka, bet Mussoliniui nelieta nieko kito daryti, kaip tik Rusijos reikalavimus remti.

Rusijos spaudos ir radijo pranešimų tonas Turkijos atžvilgiu staiga pasikeitė. Dvidešimt metų sovietų Rusija ir Turkija palaikė draugiškus ryšius. Turkija pasirašė drauginimo sutartį su sąjungininkais, britais ir francuzais. Tačiau ir pasirašiusi šią sutartį, Turkija akcentavo, kad ji nedarysianti nepalankių Rusijai žingsnių. Ir nedarė. Bet dabar Rusijos spauda ir radijas kalba, jogei Turkija kartu su sąjungininkais intrigavo prieš Rusiją, svarstė Kaukazo sričių užgriebimą ir kt. Šitos kalbos, šitas staigus priminimas Turkijos "nuodemių" interpretuojamas kaip ženklas, kad Rusija yra nutarusi pasipelninti iš Turkijos.

Suomija, Estija, Lietuva, Lenkija, Rumunija, o dabar Turkija — tai Stalino ekspansimojimus praplėsti savo įtaką

Vokiečiai paskandino Britanijos karo laivą

BERLYNAS, Vokietija, liepos 8. — Paskelbta pirmadienį, kad submarinai paskandino dar 21,500 tonų Britanijos laivą. Paskandintų laivų tarpe buvo 13,000 apšarvotas San Fernando laivas. Šitie laivai paskandinti Ispanijos pakraščiuose. Gi Anglijos pakraščiuose paskandinti dar du prekybiniai laivai, vienas transporto laivas ir sužalota keletas kitų laivų.

Francuzai Martinique saloje laukia Britanijos ultimatumo

BERLYNAS, Vokietija, liepos 8. — Britanijos karo laivai yra užblokę Martinique salą, Vakarų Indijoje, kuri priklauso Francuzijai.

Martinique vandenyse randasi keletas francuzų karo laivų, ju tarpe lėktuvų gabentojas. Jis turi 100 Amerikoje padirbtų lėktuvų krovinių.

Britai nenori, kad Francuzijos laivai ir padirbti Amerikoje lėktuvai tektų Vokietijai. Jie nori Francuzijos laivus nuginkluoti. Ir Francuzijos laivai Martinique vandenyse laukia Britanijos ultimatumo.

Švedijos prekyba eis su Vokietija

STOCKHOLM, Švedija, liepos 8. — Vedamos Vokietijos ir Švedijos prekybos derybos. Jos liečia plačiausią apyvartos sritį. Tikimasi, sutartis businti padaryta šią savaitę.

Švedijos valdžios orientavimasis esąs toks: Vokietija yra okupavusi Daniją ir Norvegiją, Švedijos prekyba su šiomis šalimis eina nacių kontroliu, prekyba su Anglija ir kitomis šalimis praktiškai uždaryta, taigi Švedijai palieka galimumas vesti prekybą tikiai su Vokietija.

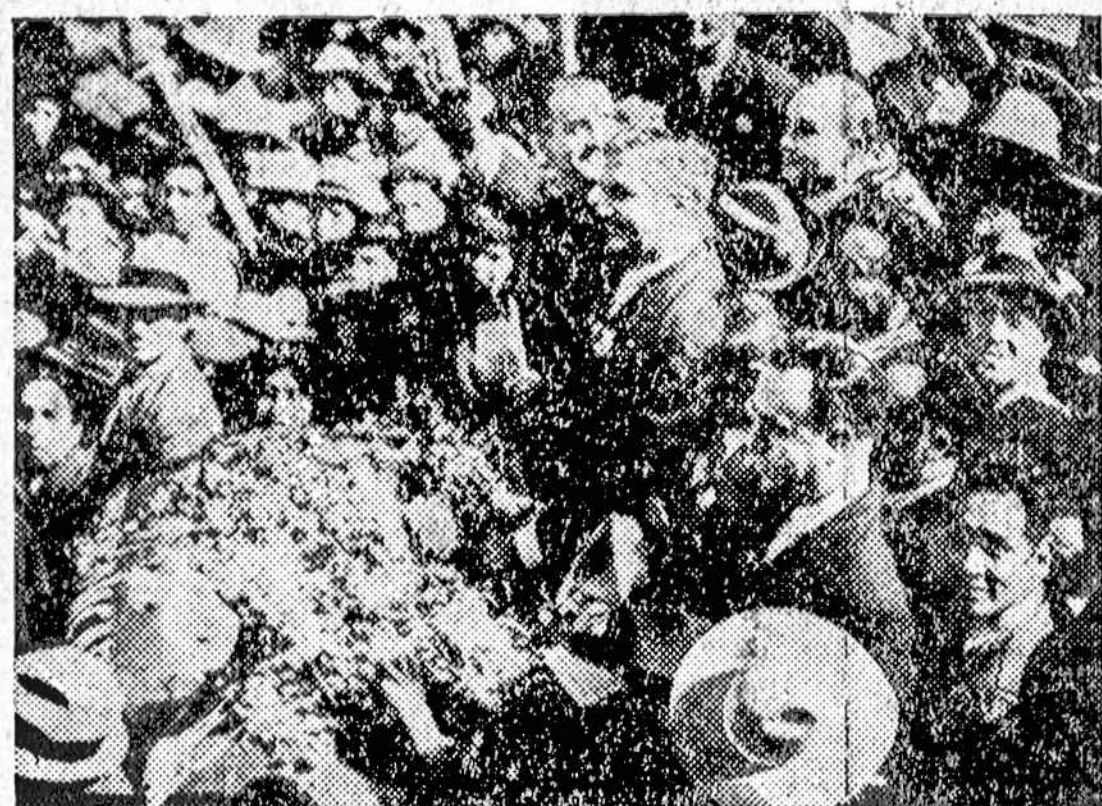
Susisiekimai tarp Hongkongo ir Indo-Kinijos atsteigtas

HONG KONG, Kinija, liepos 8. — Porą dienų buvo nutrauktas susisiekimas tarp Hong Kongo, Britanijos kolonijos Kinijoje, ir Indo-Kinijos, kurią kontroliuoja francuzai.

Pirmadienį laivai vėl plaukė iš Hong Kongo į Indo-Kiniją. Atrodo, kad britai susitarė arba tikisi susitarti su francuzais tolimuose rytuose ir kad Francuzijos atstovai Indo-Kinijoje abejingai žiūrį į Petain vyriausybę Vichy mieste, Francuzijoje.

1,600 amerikiečių grįžta į Jungt. Valstijas

GALWAY, Airija, liepos 8. — Sekmadienį laivas Washington apėjo šią uostą. Jisai gabena 1,600 amerikiečių į J. Valstijas. Jie pabėgo iš Anglijos bijodami Hitlerio invazijos į Britanijos Salas.

NAUJIENŲ AGENTŲ TELEFONAI

MEXICO CITY — Du kandidatai į Meksikos prezidentus laukia rezultatų sekmadienio visuotinių rinkimų, kuriuose dalyvavo apie 3,000,000 balsuotojų. Viršutinėje fotografijoje stovi opozicijos kandidatas gen. Juan Andreu Almazan (viduryje), o apatinėje — administracijos kandidatas, gen. Manuel Avila Camacho. Pirmą rinkimų rezultatai nebus žinomi iki liepos 12 d.

50 ŽMONIŲ UZMUŠTA MEKSIKOS BALSAVIMUOSE

MEKSIKOS MIESTAS, Meksika, liepos 8. — Sekmadienį, liepos 7 d., įvyko Meksikos prezidento ir kongreso narių rinkimai.

Rinkimai praėjo triukšmingai, su muštynėmis ir kraujo praliejimu. Neoficialiai apskaičiuojama, kad užmuštų sekmadienį buvo apie 50. Gi sužeistų skaičius siekia šimtus žmonių, o visos šalį gal, pilnesnius pranešimus gavus, pasirodys, kad sužeistų buvo net tukstančiai.

Du asmenys statė savo kandidatūras prezidento vietai — generolas Camacho ir generolas Almazan. Abudu išleido pareiškimus, kad jie laimėjo rinkimus. Tikresni daviniai apie rinkimų rezultatus bus gauti tik apie ketvirtadienį, kai balsai bus skaitomi. Oficialiai gi balsavimų rezultatus paskelbs kongresas rugsėjo mėnesį.

Valdžios išleistas ryšium su rinkimais pareiškimas pasmerkia riaušes ir kraujo praliejimą ir sako, kad kaltininkai bus nubausti.

Jaunuomenės kongreso suvažiavimas pasibaigė

LAKE GENEVA, Wis., liepos 8. — Jaunuomenės Kongreso suvažiavimas, laikytas Lake Geneva, pasibaigė.

Iš jo pasitraukė grupė delegatų, kuriems vadovauja Plavner iš New Yorko ir kuriuos globoja buvęs kumštlininkas Gene Tunney. Iš kongreso taipgi pasitraukė Socialistų Jaunuomenės Lyga.

Tunney grupė sako, kad Jaunuomenės Kongresą kontroliuoja komunistai. Socialistų Jaunuomenės Lyga aiškina, kad ji negali priklausyti organizacijai, kurios atstovai nenori išakmiai pasmerkti diktatūras.

Plavnerio grupė gavo kaip globėją Gene Tunney — buvusį čempioną kumštlininką. Jaunuomenės Kongresas pakvėtė į globėjus Joe Louisą, dabartinį čempioną kumštlininką.

Šitie 71 vaikai yra pirmieji. Numatyta tukstančius kitų atgabenti.

TELEGRAMOS IŠ LIETUVOS

KAUNAS, liepos 5. — Paskelbti liaudies Seimo rinkimai liepos 14 d. Paskelbtas po birželio 15 pabėgusių Lietuvos piliečių turtui konfiskuoti įstatymas. Lietuva atsisakė nuo konkordato su Vatikanu.

Vokietijos lėktuvai atakuoja Angliją

LONDONAS, Anglija, liepos 8. — Visą dieną sekmadienį Vokietijos lėktuvai atakavo Anglijos pakraščius miestus ir uostus. Pirmadienį rytą atakos atnaujintos. Pirmadienio atakoje keletas civilių gyventojų užmušta.

Lėktuvų produkcija Anglijoje dvigubai didesnė

LONDONAS, Anglija, liepos 8. — Lordas Beaverbrook, Britanijos lėktuvų produkcijos ministris, informuoja, kad birželio mėnesį lėktuvų produkcija buvusi daugiau nei du kartus didesnė, palyginus ją su pereinamųjų metų to paties mėnesio produkcija.

Britanija atmetė Japonijos reikalavimus

TOKIO, Japonija, liepos 8. — Japonijos atstovas pareiškė, kad Britanija atsisakė uždaryti Burmos kelią, kuriuo yra gabenamos karo reikmenos Kinijos vyriausybei.

Italai sunaikino 17 britų lėktuvų

ROMA, Italija, liepos 8. — Italijos karo vadovybės komunikatas pirmadienį sako, kad pereitos savaitės gale italai sunaikino 17-ka Britanijos lėktuvų Afrikoje.

Nauja ministerija numatoma Rumunijai

BUCHAREST, Rumunija, liepos 8. — Iš aštuoniolikos Rumunijos ministerijų Gigitur kabinete tik keturi yra naciai — plieno gvard jos nariai. Kalbos eina, kad tenka laukti kabineto perorganizavimo. Naujanė kabinete busi visi arba bent dauguma nacių ministerių.

WASHINGTON, D. C., liepos 8. — Pranešama, prez. Rooseveltas prašys kongresą paskirti krašto apsaugos reikalams dar \$5,000,000,000. Reikalavimą kongresui įteiks šią savaitę.

Už šiuos fondus numatyta parūpinti ginklų dar vienam milijonui karių. Be to, norima praplėsti amunicijos įmones, kad, reikalui atsiradus, amunicijos ir įvairių karo patalukų būtų galima parūpinti juo greičiau.

PRAŠYS ĮJUNGTI PABALTIJOS VALSTYBES Į RUSIJĄ

Darbo našumas Latvijoje sumažėjo

RYGA, Latvija, liepos 8. — Tuo to laiko, kai Latviją okupavo raudonoji armija ir Rusijos atstovai, darbo našumas įvairiose įmonėse Latvijoje žymiai sumažėjo. Kai kuriose įmonėse darbo našumas sumažėjo 25 iki 40 nuošimčių. Azuot dirbti, rengiami mitingai.

Liepos 14 d. įvyks Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje rinkimai. Oficialiai rinkimai skaitomi slaptais. Tačiau, Rusijos pavyzdžiu, prižiurinėo rinkimus komiteto pirmininkas gali pažymėti balsuotojo vardą balote.

Tuo budu slapta balsavimas pavirsta į viešą.

Be to, kandidatus galės statyti tik komunistų sąrašas. Taigi komunistai rinkimus laimės. O po rinkimų, numatoma, Pabaltijo valstybių vyriausybės prašys, kad Rusija įjungtų Pabaltijį į savo tarpą.

Sovietų armija visose trijose Pabaltijo valstybėse tebevašina gyventojus koncertais ir filmomis. Miestų gyventojams įsakyta nusipirkti Rusijos vėliavas.

REIKALAUJA LIETUVOS SĄJUNGOS SU RUSIJA

LONDONAS, Anglija, liepos 8. — Reuters, Britanijos žinių agentūros, praneš mas iš Kaukazo sako, kad Lietuvoje susirganizavo prie komunistų partijos darbininkų unija. Jos išleistas pareiškimas reikalauja pastovios Lietuvos ir Rusijos sąjungos.

Lietuvos rinkimai įvyks atėinantį sekmadienį, liepos 14 dieną.

FRANCUZIJAI RUOŠIAMAS FAŠISTINIS REŽIMAS

GENEVA, Šveicarija, liepos 8. — Ateinantį trečiadienį arba ketvirtadienį susirenka Francuzijos parlamentas. Numatoma, kad parlamentas suteiks Petaino vyriausybei didelę galią, faktinai tokią galią, ko la naudojasi totalinių valstybių vadai.

Tose Francuzijos srityse, kurios pasilieka neokupuotos vokiečių, visuomenė tebėra kaip pritrenkta. Ji vis dar nestengia atsipeikėti nuo karo pralaimėjimo. Visuomenė mažai domisi vyriausybės veiksmis ir klausimais, ką vyriausybė ruošia šaliai. Taigi Petaino vyriausybė lengvai gausianti reikalaujamą galią.

Pats Petain, sugrįžęs iš Ispanijos, rodo didelį susidomėjimą Ispanijos ir Italijos režimais. Pasikalbėjimuose jis nuolat paduoda pavyzdžius iš generolo Franco veiksmų.

Francuzijos fašistų organizacija, Croix de-Feu, paskutiniu ju laiku randa vis didesnį pritarimo armijos, jūrų ir oro laivynų karininkų tarpe.

Iš visko matyti, kad Francuzijai ruošiamas fašistinis režimas.

Trečio termino klausimas pasilieka klausimu

WASHINGTON, D. C., liepos 8. — Generalas paštorius Farley pereiną sekmadienį turėjo pasikalbėti su prez. Rooseveltu.

Po konferencijos Farley sbaudos atstovams pasakė: Taip, jis, Farley, kalbėjosi su prezidentu apie trečią terminą. Iš klausė prezidento pasiūkimus. Bet paaiškinimus negali atpasakoti. Tik pats prez. Rooseveltas gali tai padaryti.

O prezidentas dar nepasakė, ar jis kandidatuos trečiam terminui, ar nekadidatuos. Tačiau artimoje ateity klausimas išsirs, nes demokratų konvencija kandidatams į prezidentą ir į vice-prezidentą nominuoti prasidės liepos 15 d.

Sudegė du Maskvos teatrai

MASKVA, Rusija, liepos 8. — Sekmadienį kilo gaisras dviejuose Maskvos teatro pastatuose. Liepsnos sunaikino pastatus. 1,200 vaikų, buvusių teatre, išgelbėta.

Francuzijos lėktuvai vėl atakavo Gibraltarą

LA LINEA, Ispanija, liepos 8. — Sekmadienio rytą karo lėktuvai vėl atakavo Gibraltarą, Britanijos tvirtovę prie įplaukimo iš Atlanto į Viduržemio Jūrą. Manoma, tai buvę Francuzijos lėktuvai. Kalbama, lėktuvai sužalavo vieną britų karo laivą Gibraltar uoste.

Kalbama apie energingesnį Italijos karą

ROMA, Italija, liepos 8. — Italijos užsienių reikalų ministris Ciano sekmadienį turėjo konferenciją su Hitleriu. Nacių sluoksniuose reiškiamu nuomonė, kad po konferencijos fašistai sustensyvinis karo veiksmus Afrikoje.

LIEPOS IR RUGPUCIO MEN. Naujienų Raštinė Sekmadieniais BUS UZDARYTA.

Atidaryta kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro.

Šeštadieniais nuo 8 ryto iki 4 val. po pietų.

Naujienų Administracija.

Chicagai ir apilinkė federalio oro biuras šia diena pranašauja:

Debesuota; truputį šilčiau; saulė teka 5:22 v. r., leidžiasi 8:27 v. v.

Garsinkitēs "N-nose"

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujie-
nų Bendrovė, 1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje—paštu	\$8.00
Metams	4.00
Pusei metų	2.00
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3
Savaitė	18
Mėnesiui	75
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu: (Atpiginta):	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Permainos Francijoje

Kai maršalas Petain sudarė Francijos vyriausybę, tai tuoj daugelis ėmė pranašauti, jog tarp buvusiųjų sąjungininkų netrukus turės įvykti nesusipratimai. Nėgarbingas pasidavimas Hitleriui dar labiau tą įsitikinimą padidino.

Vos tik prieš kelias savaites Anglija ir Francija sudėjo pažadus, jog drauge kariaus iki galo ir atskiros tautos nedarys. Tačiau Petaino vyriausybė tuos pažadus be jokių ceremonijų sulaužė. Ji be sąlygų pasidavė Vokietijai ir sutiko jai pavesti savo laivyną bei karo lėktuvus. Žodžiu, sutiko atiduoti Hitleriui galingus ginklus, kuriuos jis būtų galėjęs atkreipti prieš Angliją.

Tiesa, Hitleris pasižadėjo Francijos laivyną internuoti ir jį nenaudoti prieš anglos. Tačiau nėra reikalo nė aiškinti, ko verti yra tie pažadai. Juo labiau, jog iki šiol Hitleris savo pažadus vieną po kito sulaužė.

Anglija, žinoma, negalėjo žiopsoti ir laukti, kol Francijos laivynas pateks į nacių rankas. Ji pasirūpino tą laivyną paimti į savo kontrolę. Dalis laivyno liko sunaikinta.

Tas Anglijos žygis privedė prie to, kad Petaino vyriausybė nutarė nutraukti ryšius su savo buvusia sąjungininke. Be to, visai galimas daiktas, jog netrukus Francija atvirai remis Hitlerį ir padės jam vesti karą prieš Angliją.

Štai laikraščiai praneša, jog yra šaukiamas Francijos parlamentas, kuriam bus pasiūlytas naujos konstitucijos priėmimas. Tos konstitucijos projektas esąs labai artimas fašistų ir nacių skelbiamoms doktrinoms. Vadinasi, yra siūlomos tokios reformos, kurias priėmusi Francija atsidurtų totalinių valstybių skaičiuje.

Jau dabar Petaino vyriausybėje labai svarbų vaidmenį vaidina Laval, aiškus fašistų šalininkas ir Anglijos priešas. Jis ir jo vienminčiai dar labiau išgalės, jei bus priimta nauja konstitucija. O tąsyk visai netektų stebėtis, jei fašistinio elemento valdoma Francija teiktų visokios rūšies paslaugą Hitleriui ir Mussoliniui, kad tuo būdu galėtų užsitarnauti susimylėjimo ir diktatorių.

Jau laimina

Jėzuitų leidžiamas Romoje "Civiltas Catolica" laikraštis jau atvirai pradėjo raginti katalikus, kad jie kariautų prieš Angliją. Vadinasi, kad padėtų Hitleriui ir Stalinui įsivaldinti Europoje.

Kai Mussolini siuntė kariuomenę Etiopijai užkariauti, tai katalikų vyskupai laimino kareivius tam žygiui. Matyti, tais pat keliais Italijos katalikų dvasios vadai jau eina ir dabar.

Turkijos eilė

Padaręs operaciją Rumunijai, Stalinas dabar nukreipė savo žvilgsnius į Turkiją, su kuria iki šiol palaikė labai draugiškus ryšius.

Kai reikėjo Pabaltijo valstybes okupuoti, tai buvo "atidengtas" kažkoks slapas tų valstybių tarpusavio susitarimas, nukreiptas prieš Sovietų Sąjungą. Šį kartą Maskva pasiryžo pasinaudoti "draugo" Hitlerio paslauga, butent, paskelbtais nacių dokumentais, kad busia Turkija dariusi samokslą su sąjungininkais pulti Kaukazą ir bombarduoti aliejaus laukus.

Kiek galima spresti, netrukus Turkija susilauks ultimatumo ar ko nors panašaus į tai. Mat, Stalinas dabar yra labai susirūpinęs "išlaisvinti" iš turkų Dardanelus ir labiau įsitvirtinti Juodojoje Juroje.

Atrodo, kad Europoje pradeda įsivaldinti pilnas gėgsterizmas, kuris yra pasimovęs visiškai sudraskyti ir sunaikinti mažasias valstybes.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

== A P Ž V A L G A ==

KAM VEIDMAINIAUTI?

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimas, kuris buvo laikomas Chicagoje, priėmė rezoliuciją Lietuvos klausimu. Rezoliucija skamba taip:

"SLA. 41-mas seimas, susirinkęs Chicagoje, birželio 24—29 dienose, 1940 metais, Morrison vėšbuty, ir apsvaustęs susidariusią padėtį Lietuvoje, pareiškia sekantį:

"Kadangi Sov. Rusija, okupuodama Lietuvą sulaužė anksčiau padarytas nepuolimo ir tarpusavio apsaugos sutartis tarp tų dviejų valstybių, ir

"Kadangi okupuodama Lietuvą, Sov. Rusija pažeidė Lietuvos nepriklausomybę ir užarpavo teisę diktuoti kokia valdžia turi būti Lietuvoje ir kaip Lietuva privalo tvarkytis viduje, ir

"Kadangi Maskvos pastangomis Lietuvoje norima įvesti tokia valdžios sistema, kuri nesutinka su lietuvių tautos troškimais ir demokratija, tad atsižvelgiant į tai, — tebuna nutarta:

"1. Kad šis seimas griežtai pasmerkia Lietuvos nepriklausomybės pažeidimą karine Sov. Rusijos okupacija ir tiesioginį diktavimą iš Maskvos kas ir kaip turi valdyti Lietuvos kraštą.

"2. Sio seimas atsisaukia į visus Amerikos lietuvių, o ypatingai susivienijimo narius, ragindamas juos budėti Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės sargyboje ir teikti visą galimą pagalbą išliuostavimui mūsų tėvų krašto nuo svetimos, militarinės okupacijos."

Kiekvienas, kuris moka skaityti ir suprasti tai, ką skaito, turės pripažinti, jog toji rezoliucija yra nukreipta prieš Sovietų Rusiją. Ji smerkia Maskvą už tai, kad toji sulaužė anksčiau padarytas sutartis ir faktiškai okupavo Lietuvą. Okupavusi Lietuvą, Maskva pradėjo ir šeiminkauti kaip namie: prisiųsti komisari diktuoja, kaip Lietuva turi būti tvarkoma ir kas ją turi tvarkyti. Tokiai padėčiai susidarius, aiškus daiktas, jog Lietuvą nebeteko savo nepriklausomybės.

Be to, štai ką teigia "Laisvės" komunikatai:

"Visi Lietuvos priešai labai apsidžiaugė, kad Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimas pasmerkė Lietuvos naują vyriausybę ir perversmą Lietuvoje. Seimas taipgi piktai išplūdo Sovietų Sąjungą, kuri padėjo Lietuvos žmonėms išgelbėti savo valstybės nepriklausomybę ir atskirti nuo tironiško smetonių juogo."

Taip gali elgtis tik šarlatanai, kurie visiškai su jokia padarumu nesiskaito. Nepaskelbę rezoliucijos turinio, tie šarlatanai sako, kad "seimas pasmerkė Lietuvos naują vyriausybę". O tuo tarpu rezoliucijoje niekur naują vyriausybę nėra smerkiama!

Pasirodo, kad Maskvos smerktinas dabar yra tolygi Lietuvos smerkimui. Vadinasi, "Laisvės" komunikatai laiką Lietuvą Stalinio imperijos dalimi!

Jeigu taip, tai kuriems galams jie veidmainiauja ir sapaluoja apie kažkokią nepriklausomybę, kurią išgelbėjusi raudonoji armija.

Jeigu okupacija yra nepriklausomybės išgelbėjimas, tai Hitleris "išgelbėjo" Norvegijos, Danijos, Čekoslovakijos, Olandijos, Belgijos ir Austrijos nepriklausomybes.

RAŠO, KAS JIEMS ĮSAKYTA RAŠYTI

Savo laiktui lietuviuose buvo labai populiaru komedija vardu "Knarkia paliepus". Panašią komediją dabar diena iš dienos vaidina mūsų komunikatai, kurie "knarkia" pagal Maskvos įsakymą. Kitaip sakant, jie rašo tai, ką jiems padiktuoja Maskva.

Dabartinis laikas komunacių mėgiamiausias arklukas yra Amerikos nesikišimas į karą. Jie bėgiai yra susirūpinę, kad kartais Roosevelt administracija neįvyktų Amerikos į karą su Hitleriu, kuris yra pasimovęs visą pasaulį dominuoti. Jie veda agitaciją už tai, kad Amerika laikytųsi visiško neutraliteto ir jokios pagalbos Anglijai neduotų. Matykite, pagalbos teikimas anglams gali Hitlerį užrūstinti ir priversti prie karo.

Tai dabartinis komunacių nusistatymas, kurį savais sumetimais diktuoja Maskva. O ką Maskva diktuoja, tai visi komunacių papugos kartuoja.

Visai kas kita buvo prieš metus laiko. Tąsyk Maskvos "diktantas" buvo kitoks ir todėl visokie Andriuliai, Pruseikos, Binibos ir jų kompanija iš kitokių "notų" giedojo. Jie buvo labai karingai nusiteikę ir reikalavo, kad Amerika dėtųsi į sąjungą prieš agresorius.

Štai kaip "giedojo" V. Andriulis "Vilnės" Nr. 128 (birželio 1 d. 1939 m.):

"Vadinti Kinijos karą prieš Japoniją, ar Ispanijos karą prieš Hitlerį ir Mussolinį imperialistiniu karu, tai visiškai politinis akumas, arba tikslus akių dumimas."

"Ir kinai kariauja už savo šalies laisvę, nepriklausomybę, ir ispanai už tai kariauvo. "Jei naziai puls Lenkiją, lenkų kova irgi bus kova už šalies laisvę, už šalies nepriklausomybę."

O kiek toliau jis rašo:

"Už Amerikos nesikišimą, už jos nesidėjimą sąjungon prieš agresorius, stoja patys didžiausi Amerikos reakcininkai — Hearstas, Hooveris, Garneris ir visos fašistinės elementas, kuris nori padėti Hitleriui ir Mussoliniui."

Ar negalėtų dabar Andriulis paaiškinti, kokių būdu jis ir visą jo kompaniją šiandien atsidurė tarpe fašistinio elemento, "kuris nori padėti Hitleriui ir Mussoliniui"?

Naudokitės "Naujienu" Informacijų Biuru

Teikia Žinias Apie Parengimus.

"Naujienos" įsteigė Lietuvišką Parengimų Informacijų Biurą. Draugijos, klubai ir visokios įstaigos prašomos pranešti "Naujienu" dienas savo parengimų. Taipgi ir rengėjai, pirmi samdomo svetainių, prašome kreiptis į "Naujienu", kad nesudurti su kitais parengimais ir išvengtų nepageidaujamos konkurencijos. Šį patarnavimą "Naujienu" teikia nemokamai.

GERB. Naujienu skaitytuos ir skaitytuos prašome pirktinių reikalais eiti į tas krautuoves, kurios skelbia Naujienuose.

Garsinkitės "N-nose"

Vilniaus palamsiai

(Iš LIETUVOS)

Gražūs Vilnius žiemos metu, kaip įsai skėdi sniege. Idomus Vilnius ir vasaros metu. Jį iš visų pusių supa žaliuojantieji miškai, kalvos, kalneliai. Nuostabi Vilniaus namų išorinė išvaizda. Ji atvaizduoja kelių šimtmečių architektūros stilius.

Bet... Tiesa, sakoma, kad ir rožės turi savo spyglius. Maža išimtiesi visi didžiuliai namai nepritaikinti šių dienų moderninio gyvenimo reikalavimams. Retai name yra vonia, šiltas vanduo. Retas namas turi centralinį šildymą. Nors Lenkija ir turėjo savo anglių iki valių, bet jomis senovės krosniai buvo šildomi.

Vilniaus viešbučiai. Jų apšvietimai yra, bet mažutukai be gyvybių. Pirmos rūšies viešbučiuose nei viehame nėra centralinio apšildymo. Nei vienas jų neturi šilto vandens ir vos tik po vieną, kitą vonią.

Viešbučių kambariai mažutukai, be jokių patogumų, nors apytikriai švarūs. Antros eilės viešbučiuose tarakonai — prusokas nuolatiniis gyventojas, o kai kur ir blakė jaukiai jaučiasi.

Lietuvos sanitarijos organams dabar daug darbo Vilnius apšvarinti, jo butus prideramai sutvarkyti.

Vilnius iš seno buvo garsus savo elgetomis. Jie čia jautėsi, kaip koksai atskiras, neliečiamas luomas. Jisai lyg ir buvo palaikomas, pamaldingais žmonėms bažnyčias belankančiams savo gailėstingą širdį parodyti. Tie elgetos, tai buvo savo amato savotiški artistai. Jie įgudusiai mokėjo kietas širdis sugraudinti. Jų buvo visur pilna, o ypač daug ties Aušros Vartais.

Ir štai dideliame vilniečių senų gyventojų nusistebėjimo! Jie visi elgėtos iš gatvių dingo! Jie visi suvaryti į prieglaudas ir gatvėje neturi teisės pasirodyti. Budri lietuvių policininko akis juos seka ir sučiupus varu varo į prieglaudą. Išpradžių dar jų vienuir tai kitur pasitaikindavo, o dabar Vilniaus gatvėje elgėta retas svečias ir tasai svečias kuriam jau niekas nieko neduoda, nes visi žino, kad jie prieglaudose gauna pilną aprūpinimą!

Šimtai jų suvaryti į prieglaudas ir kaimuose patalpinti. Elgetavo ne tik suaugę, elgetavo maži vaikai ir tie dabar išvežti į kaimus, pas ukinkus, ar prieglaudose patalpinti, į mokyklas suvaryti.

Vilniaus gatvės jau be elgetų! Be tų įkyrių elgetų, kurie niekam ramybės nedavė ir įžulė elgetavo, elgetavo ir kartu lėbavo, tvirkavo.

Apie Vilniaus elgetas jau tik pasakos paliko!

Bet Vilnius turi dar vieną įkyrų, įžulų paprotį. Tai taip pat savo rūšies elgetos, ar patvirkėliai, kurie tikrai šlykščiai atrodo. Užsikite į žydų kvartalą. Čia veik prie kiekvienos krautuovės durų stovi visokio amžiaus nuskurę, nuobradę, akieplėiški vyrai, barzdomis apžėlę, veidais neprauštaisi.

Vos spėsi pasirodyti gatvėje, tai jie, kaip musės ant medaus apspis ir siulsis visokiais patarnavimais. Kur tik nori jie tave nuvesti, tau patarnaus ir suteik visokius juodus darbelius atlikti. Štai tu neturi Lietuvos pasą, tai tuoj čia pasisulyš patarnauti, surasti tokias kontoras, kurios tokiu sūktu darbu verčiasi. Nori užsienio padirbti pasą gauti — prašau ir jį gausi tik mokėk pinigų.

Vien tokių kontūrų jau surasta, jos dalyviai sumiti ir į kalėjimą padėti. Tos kontoros vadas buvo vienas žmogžudžių,

kuris už moters nužudymą, šulinijje prigrindymą jau buvo bausmę atlikęs. Jisai kurį laiką gerai vertėsi ir ne vienam yra suteikęs Lietuvos dirbtiną pasą. Tokio paso kaina išpradžių siekė net kelių šimtų litų, o paskui jo vertė nukrito, iki kelių dešimčių litų.

Tokiais dirbtiniais pasais jau ne vienas Lietuvoje įsitaisė ir čia kaip pilnateisės Lietuvos pilietis verčiasi suktais darbais. Jų yra ir Kaune apsigyvenusių ir visokiais būdais besiverčiančių.

Reikalingas esi užsienių valiutos suk į tą Vilniaus patamusių kvartalą ir čia gali jos pirkti kokios tik nori.

Seniau už Amerikos dolerį net buvo mokama iki dvidešimties litų, o dabar jo vertė sumažėjo iki devynių litų. Už anglių svarą mokėjo iki keturiasdešimties litų, o dabar jau moka ne pilnus trisdešimtis litų.

Gatvės tos valiutos supirkinėtojai vaikštinėja smulkučiai žmonės, jie tos valiutos su savimi neturi. Už jų pečių stovi dideli tuzai, kurie verčiasi tomis sukybėmis. Šie gatvės tarpininkai tik patarnauja ir už savo tą darbą gauna atlyginimą. Tikrieji valiutos spekuliantai sėdi gerosse kavinėse, gyvena prabangoje ir turi pažinčių visuose gyventojų sluogsnuose.

Valiuta spekuliacija Vilniuje ir dabai Kaune pusėtinais praplūsi. Policija su ja kovoti veiks bejėgė. Jie turi gerų užtėrėjų, tie spekuliantai. Jie sunkiai sugaunami. Tai vieni iš šlykščiausių šiuo metu Lietuvos parazitų. Jie viską perka ir parduoda.

Vilniuje dar ir dabar verčiamasi visokia kontrabanda. Tie gatvių tipai palaidunai kartu yra ir visokių slapty pasiliksminių namų agentai. Policija jau vienus tokius namus aptiko. Jos savininko buvo viena iš kunigaikščių kilmės lenkė. Ji suimta, jau kalėjime sėdi.

Vilnius dar pilnas visokių palaidunų, naktibaldų, paprastai tariant žuliku! Tiems visiems parazitams būtų žymiai sunkiau gyventi, jei ne šie gatvės agentai, tie tariami krautuvių patarnautojai, kurie diena iš dienos gatvėse slankioja. Šie agentai siulų siulais riša tą padugnę gyvenimą.

Į tą šlykštų darbą netiesioginiai yra įtraukti ir tokių žmonių, dėl kurių reputacijos rodo visi netektų abejoti. Per tuos agentus visokie svetimšaliai, pasaulio perėjūnai čia Vilniuje net turėtų svetimais vardais įsigijo.

Jau gerai yra padaryta, kad Vilniuje pirkti nejudinamam turtui, kaip žemei ir namams reikia gauti leidimą, bet ir čia visi teisėti keliai apeinami. Atsiranda tokių šabesgojų, kurie sutinka duoti savo vardą, buk jų vardu tasai turtas perkamas. Taip, Vilniuje dar daug visokių usuktybių čsaina. Policija turi darbo.

Pirmoje eilėje Vilniuje, o gal ir Kaune tektų išaiškinti iš kokių lėšų gyvena tie, kurie per dienas sėdi kavinėse, nieko neveikia ir sočiai, palaidai gyvena. Tekėtų patikrinti jų pragyvenimo šaltinius.

O jei taip būtų, tai daug visokių šunybių būtų atidengta ir daug asmenų į šviesą būtų išvilkta. Tik tuomet paaiškėtų, kaip gyvena, kai kurios poniuotės, ponaičiai, kur jie suranda lėšas savo prabangiškam gyvenimui.

Kaimas skundžiasi neturįs darbininkų žemės darbams, o čia Vilniuje ir dabai Kaune knibžda kavinės įsipenėjusių ponaičių, kurie linksmai dienas leidžia. Vilnius tokių landynių dar daug turi, jo gatvės dar knibžda visokiais agentais, ku-

rie atlieka juodus darbus.

Bet... kol kas vis dar gyvena savotiška Vilniaus romantika ir nėra linkę tikrovėi drąsiai į akis pažiūrėti. O tie visi gyvenimo padugnės tipai tipeliai naudoja si praga ir drumsčia ramybę. Lygiai taip kaip Vilnius apsisvalė nuo gatvės elgetų, jisai pat pat turėtų apsisvalyti ir nuo visokių gatvės agentų, kurie kartais net savo išorine išvaizda labai imponuoja. Laikas stverti ir tuos ponaičius ir ponutes už apikaklės ir patalpinti tenais, kur jiems tikra vieta yra gyventi.

Čia visai netektų paisinti kuriai tautybei jie priklauso, ar kuriam luomui. Jie visi vienodi ir visi verti didelių bausmių.

Taip, Vilnius iki šiol turi savas patamsias!

Standard Federal Savings and Loan Ass'n of Chicago

Atsargos Fonde Turi \$372,517.18

Tiek pinigų Atsargos Fonde nei viena kita panaši finansinė įstaiga Chicagoje neturi.

Vien tik nuo naujų metų Atsargos Fondas padaugėjo \$70,000.00.

Tas Atsargos Fondas yra užtikrinta apsauga kiekvienam dalininkui Standard Federal Savings and Loan Association of Chicago.

Apart to, kaip žinia, kiekvieno asmens pinigai yra apdrausti iki \$5,000.

Žodžiu, nėra saugesnės vietos pinigams, kaip šioj didžiausioj lietuvių finansinėj įstaigoj.

Užtai ir nestebėtina, kad Standard Federal Savings and Loan Association turi dalininkų ne tik Chicagoje, bet ir kituose dideliuose ir mažuose miestuose. Mažos ir didelės firmos ir pavieniai asmenys, prisijungia pinigų paštu.

Pasitikėjimas žmonių šia įstaiga yra didžiausias. Jie žino, kad jų pinigai šioj finansinėj įstaigoj yra tikrai apsaugoti ir nėra gerą nprosimti.

Standard Federal Savings and Loan Association of Chicago, net depresijos laikais, išmokėjo dividendus. Tai yra rekordas. Ir apie tai visi žino, kur e tik turi finansinių reikalų su šia įstaiga.

Standard Federal Savings and Loan Association of Chicago žymus skelbimas telpa "Naujienuose" kasdien jau kelinti metai.

Linkiu šiai didžiausiai Lietuvių finansinėj įstaigai dar didesnio pasisekimo.

— A. Z.

Skelbimai Naujienuose duoda naudą dēlto, kad pačios Naujienuos yra naudingos.

LITHUANIANS

THEY ARE 900,000 STRONG OVER HERE
Are They Eating Food, Wearing Clothes, or Hats or Shoes Made or Sold by YOU?

TALK TO THEM THROUGH THE
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The World's Greatest Lithuanian Daily
The only Lithuanian "Want Ad" newspaper

1739 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuviai įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinių.

MILIJONAI ŽMONIŲ BE TĖVYNĖS

Lietuvą yra užplūdę tukstančiai buv. Lenkijos pabėgėlių. Daugiausia bent iki šiol jų buvo susispietę Vilniuje ir kituose Rytų Lietuvos miestuose, daliai Kaune ir kt. Dabar didelė dauguma karo pabėgėlių išvyko atgal į savo tėviškes: kas į SSSR užimtas buv. Lenkijos sritis, kas į gen. guberniją. Tie žmonės vėl grįžo į savo šeimas, vėl galėjo susitikti su savo artimaisiais, pažįstamais, kaimynais ir kt. Nors daugis jų, gal but, atrado savo tėviškes karo nunioktas, bet vis dėlto grįžo į tėviškes, kurios taip kiekvienam mielos, malonios.

Bet jų nepalyginamai daugiau žmonių šiandien, kad ir labiausiai norėdami, į savo tėvynę, į savo tėviškę, pas pažįstamus ir artimuosius grįžti negali. Jų yra tukstančiai, šimtai tukstančių milijonai. Jų yra iš įvairiausių tautų — lenkų, suomių, norvegų, rusų, armėnų ir kt.

Žmonių be tėvynės skaičius ypač padaugino dabartinis karas. Daugiausia žmonių be tėvynės per šį karą davė Lenkija. Praciųjų metų rugsėjo mėnesį, griuvant Lenkijos valstybei, lenkai, kariai ir civiliai gyventojai, bėgo į įvairias kaimynines valstybes, kur kam arčiau buvo, kur kam patogiau. Lenkai pabėgėliai prisiglaudė Rumunijoj, Vengrijoj, Slovakijoj, Lietuvoj, Latvijoje. Kariškiai internuoti, teltalaikomi šiandien ir bus laikomi iki karo pabaigos. Civiliniai gyventojai kas kur galėdami prisiglaudė. Dau-

gis jų reikalingi pašalpy. Kiek iš viso buv. Lenkijos gyventojų dėl karo turėjo apieisti savo gyvenamąsias vietas ir ieškoti prieglaudos svetimoje valstybėje, tikslų žinių nėra. Tačiau jų gali būti daug šimtų tukstančių.

SSSR-Suomijos karas vėl davė nemažą pabėgėlių. Dar tam karui tebevykstant daugis suomių apieisdavo savo tėvynę ir išsikeldavo švedijon. Ypač nemaža buvo perkelta moterų ir vaikų. Bet to karo pabaiga ypač daug davė žmonių, netekusių savo tėviškių. Kaip žinome, perleistąsias Sov. Sąjungai Suomijos sritis apieido beveik visi gyventojai. Iš Karelijos sąmaukos ir Kuolajervi srities išsikėlė iš viso per 450 tukst. suomių. Tiesa, tie gyventojai atsikėlė gyventi į Suomiją, į savo tėvynę, tarp savo tautiečių, tačiau jie neteko savo tėviškių, jie neteko savo namų, savo gimtinių sodžių, miestų, apylinkių, kur viskas buvo taip žinoma, taip artima, taip miela.

Šiam karui besiplečiant, vis daugiau ir daugiau žmonių turi netekti savo tėvynių ir kaip bėgliai ieškoti prieglobsčio svetur, štai neseniai, o ir dabar dar, daugis norvegų turėjo bėgti švedijon. Įtraukus karah Olandiją ir Belgiją, reikia tikėtis, kad ir iš tų valstybių tukstančiai gyventojų bėgs į kitas šalis, palikdami "Dievo valią" savo turtą, pažįstamuosius, palikdami savo tėvynę.

Tai šio karo nelaimingieji. Ir kas galėtų žinoti, kad tai nėra tik pradžia...

Nuostabi Knyga Apie Dusulį -- DYKAI

Dykai knyga, tik ką išėjusi, iškelia labai svarbių žinių dusulio bei bronchito šaltinio aukoms. Prasykite kopijos šiandien, jei dusulio antpuoliai traukia miegą, silpnina — jei sunku dusuoti — jei kosi ir šniokšt. Net jei būtum per metus kančiūjęs ir bevilus išgyti, įsigykite šią knygą. Ji atidaro palaimos duris tukstančiams — ji gali tai padaryti: ir jums! Nesuikytis pinigų. Nėra prievočių. Nuostabi! Puiki knyga teks jums visiškai dykai. Nežinot, kur gyventi, rašyk šiandien. NACOR 8319 F State Life Bldg., Indianapolis, Indiana.

VICTOR BAGDONAS LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom formičius, pjanus ir visokių rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Mūsų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.

3212 So. Halsted St. Šaukit Tel. VICTORY 0066

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuosimti Nuo 1 Dienos

Turtas virš \$5,450,000.00

Atsargos fondas virš \$360,000.00

Dabar Mokamė 3 1/2% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 5. Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.
Tel. VIRGINIA 1141

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE
Tel. VIRGINIA 1141

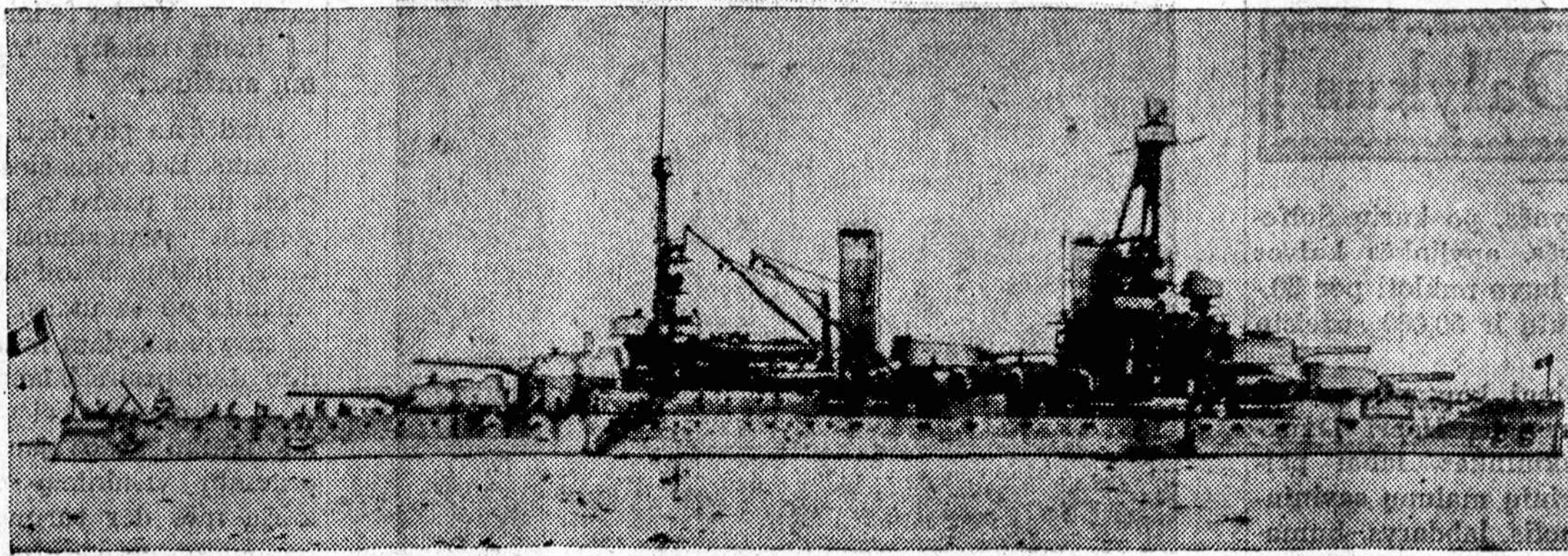
KAM LAUKTI?

\$9.50
IKI \$34.50
Išgykite sau dirbtinus dantis dabar PINIGUS TAUPYMO KAINA

Dirbame puikius dantines pletas jau 18 metų. Ateikite pamatyti naujosius Hue dantis, kurie labiausiai panašūs į tikrusius ir natūraliausiai atrodo. DYKAI APSKAICIAVIMAS. Pamatykite mūsų permatomas dantines pletas. Mes darome dantis tiksliai laisnuoto gydytojo impresiją ar jo užsakymą gavę.

Lawndale Dental Laboratories HEJNA BROS.

3945 W. 26th St. 1724 So. Ashland Ave.
Tel. Lawndale 2908-9 Tel. Monroe 9251
Atidara kasdien 9 iki 8:30. Šeštadienį 9 iki 5.

Francuzijos laivyno Bretagne tipo laivas, kuris buvo paskandintas susikirtime su Anglijos laivynu Viduržemio juroj. Anglai užgriebė didžiūną Francuzijos laivyno ir daugelį laivų paskandino, kad jie nepatektų į vokiečių rankas.

net apidimijomis plačioms apylinkėms. Ir šiandien, praėjus jau beveik 23-jiems metams, rusų pabėgėlių mes galime apsieiti užtikti daugelyje Europos valstybių — Prancuzijoje, Jugoslavijoje, Latvijoje ir kt. Vieni jų per tą, palyginti, ilgą laiką prisitaikė prie aplinkos, susigyveno su padėtiniais ir sau duoną uždarbiauja įvairiausiais būdais; bet kai kurie ir šiandien tebekeičia nemažą skurdą.

Čia gal bus įdomu pažymėti apie Nanseno, to didžiojo norvegų, šiaurės ašigaliu tyrinėtoją, veiklą rusų pabėgėlių tarpe. Nansenas nuolat kėlė balsą, kad reikia susirūpinti pabėgėliais ir suteikti jiems organizuotos pagalbos. Pagaliau 1921 metais į tai atkreipė dėmesio Tautų Sąjunga ir Nansenas paskyrė aukštuoju įgaliotiniu pabėgėlių reikalams. Dabar Nansenas energingai ėmė veikti. Kadangi pabėgėliai buvo be pilietybės, todėl jie neturėjo niekur jokių teisių ir jokia valstybė jais nesirūpino. Nansenas išrūpino, kad valstybės, kuriose pabėgėliai yra apsigyvenę, suteiktų jiems šioias tokias ribotas teises. Pabėgėliams buvo išduoti specialūs pasai, kurie buvo pavadinti Nanseno vardu. Šiandien įvairiose valstybėse galima užtikti daug žmonių, turinčių "Nanseno pasus".

Nanseno veikimo dėka daugelis pabėgėlių gavo darbo, pagiginimo pravažiuoti geležinkelais ir kt. Pabėgėlių stovyklos panaikintos, ir jie išskirstyti po plačias apylinkes. Tukstančiai žmonių be tėvynės, gavusių "Nanseno pasą" ir tuo būdu išsigijusių ben šioikių tokių teisių, ir šiandien yra dėkingi tam didžiajam vyrui, tiek daug jų labai pasidarbavusiam.

Nansenui teko rūpintis ne vien tik rusais pabėgėliais. Po Didžiojo karo Turkijos, kaip Vokietijos sąjungininkės, teritorijoje buvo žymiai apkarpyta. Daug žemių gavo Graikija. Tarp kitko, graikai buvo užėmę ir Maž. Azijos vak. pakraščius palei Viduržemio jūrą. Smirną ir jos apylinkes. Paėmus valdžią Kemal Pašai (Ataturkui), turkai pradėjo prieš graikus karą. Karas buvo nepaprastai nuožmus. Nors graikai ir labai stengėsi, bet prieš skaitlingesnius turkus atsilaikyti neįstengė. Turkai, nugalėję graikus, 1923 metais iš savo krašto išvarė visus graikus. Daugelis graikų Maž. Azijoje gyveno jau tukstantmečius: jų protėviai čia buvo atsikėlę dar senovės Graikijos žydėjimo laikais; kai graikai kurė čia savo nausėdijas. Tuo būdu visai teisingai daugeliui graikų čia Maž. Azijos pakraščiuose, buvo ne tik tėviškė, bet ir tėvynė. Bet jie visi, daugiausia kalp 1 1/2 milijono, turkų buvo išvaryti. Visi tie graikai, žinomia, vyko Graikijon. Bet čia juos visus sutalpinti ir aprūpinti buvo nepaprastai sunku. Čia vėl padėjo Tautų S-ga: Nansenui ir jo įsteigtajam pabėgėlių tvarkymo biurui darbo buvo iki kaklo.

Beveik tą patį reikia pasakyti ir apie armėnus. Tik gal but toks skirtumas, kad armėnų tautą turkai jau keletą kartų beveik tikra to žodžio prasme skerdė. Kartkartėmis po didelių skerdynių nelaimingos armėnų tautos bėpalikdavo tik likučiai. Po Didžiojo karo vėl įvyko nuožnios armėnų skerdynės, nes armėnai kitų atgijusių tautų pavyzdžiu taip pat norėjo išsikvoti savo tautai daugiau laisvės. Saugodamiesi nuo paskerdimo armėnai bėgo į kaimynines valstybes. Nemažą jų skaičių atbėgo į Prancuziją, Siriją ir kt.

Toliau galima būtų paminėti daug pabėgėlių, bėgusių iš savo tėvynės dėl politinių ir rasinių persekiojimų. 1923 metais paėmus Italijoje valdžią fašistams, daug antifašistų, demokratinų įsitikinimų žmonių, bijodami persekiojimų, iš Italijos pabėgo (daugiausia Prancuzijon). Italai demokratai, gyvendami Prancuzijoje, kiek sąlygos leido, stengėsi kovoti su fašistų režimu jų tėvynėje, Italijoje. Jų dalia gyventi ištremtiems iš tėvynės nepavydėtina.

Čia nors dalinai galima būtų paminėti ir žydus, kurių gana nemaža iš Vokietijos, išgalėjus čia nac-socialistams, pabėgo į gretimas valstybes ir Palestiną.

Piliėtinis Ispanijos karas taip pat davė nemažą pabėgėlių. Nors gen. Franko, laimėjęs valdžią, ir paskelbė pabėgėliams tam tikrą amnestiją, tačiau vis dėlto ne visi pabėgėliai ta amnestija galėjo pasinaudoti, ir taip gana daug ispanų pabėgėlių — respublikonų ir šiandien dar galime užtikti Prancuzijoje, kur jie, gyvendami ištremti iš tėvynės, taip pat dažnai turi nemažą skurdą. Piliėtinio karo pabaigoje iš viso ispanų pabėgėlių buta apie 1 mil. Kiek dar ispanų be tėvynės tebėra šiandien, tikslų žinių nėra.

Čia visai neminėsiame tų valstybių, kur dėl vienokio ar kitokio režimo yra buvusių piliėtinis emigruoti užsienin daugiau ar mažiau gyventojų. Demokratiniai kraštai pabėgėlių iš savo tėvynės visai nežino; pabėgėlių daugiausia yra iš tų kraštų, kur yra išgalėjęs kitas režimas; dažnai imas persekioti kitaip manančiuosius.

Ir štai šiandien vėl gyvename laikus, kai šimtai tukstančių žmonių turi apieisti savo namus ir bėgti svetur prieglobsčio ieškoti. Parašyti tie žodžiai skamba paprastai. O iš tiesų dažnai tai yra tragedija, skaudi tragedija. Norint geriau ją suprasti, reikia įsijausti, reikia gyvenimiškai pagalvoti. Juk dažnam priseina palikti šeimą, artimuosius — tėvus, vaikus, žmonas, vyrus ir t.t. Kiek čia skausmo, kiek siūkių pergyvenimų, kiek kančių. Ir visa tai tik todėl, kad žmogus žinogiu per tukstantius kultūrų metų dar neišmokė buti žinogiu, bet, anot romėnų priežodžio, vilkas tebėra.

Šis karas milijonams žmonių jau išbloškė iš jų tėvynių, o milijonus dar išblaškys. "L.U."

Garsinkitės "N-nose"

Dainuos Lietuvių Vyčių Choro Merginų Trio, Smagi Muzika, Įdomybės

Šiandien, antradienį, nu-skambėjus 7-tai valandai vakaro, radio klausytojai ir vėl turės malonumo pasiklausyti gražaus, turtingo ir naudingo radio programos, kuri reguliariu laiku transliuoja Peoples Furniture Company iš stoties WGES.

Šios dienos programos išpildyme tarpe kitų gerų talentų, dalyvaus Vyčių Choro dainininkių trio, panelė Harriet Lukas, Joan Balčiūnaitė, Phyllis Pečiukaitė, kurios padainuos daug gražių liaudies dainelių ir rinkinių kompozicijų. Smagi muziką, svarbų ir įdomų pranešimą duos naudos ir malonumo kiekvienam šio programos klausytojui. Nepamirškite.

—Rep. xxx

Pirkite Anglis Dabar—Kainos Nukrito
ALESAUSKAS & SONS
7100 So. Talman Ave.
Tel. PROSPECT 8742
Mes iškraustome modernu būdu
Pardavinėjame tikiai geriausios kokybės anglis.

PAVASARINIS IŠPARDAVIMAS

1939 Mažas BUICK 4 durų sedan, radio, heater	\$695
1938 Mažas BUICK 4 durų sedan, radio, heater	\$565
1937 Mažas BUICK 4 durų sedan su viskuo	445
1936 PACKARD SENDAN su viskuo	345
1937 PONTIAC SEDAN su radio su heater	385
1936 OLDSMOBILE sedan su viskuo	345
1938 Mažas BUICK opera coupe su viskuo	555
1937 Mažas CHRYSLER SEDAN	365
1936 PONTIAC COACH, geram stovyje	285
1937 FORDAS SENDAN su radio heater, geram st.	365
1936 Mažas BUICK SEDAN, radio, heater	345
1934 CHEVROLET sedan, labai geram stovyje	165

Visi automobiliai pertaisyti, yra geram stovyje ir pilnai garantuoti

MILDA AUTO SALES
806 West 31st Street
VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ LOTAS
815 W. 31st St. skersai 31 gatvės north
SHOW ROOM
DOMINIKAS KURAITIS, Savininkas
Atstovai:
KASTAS SABONIS, JOHN RODIN, TONY KAPISKEI "Shorty"

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas."

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicago), \$5.00, Chicagoje ir Europoje — \$8.00.

Money Orderį ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Susipažinimui kopiją pasiųsime belei.

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. Tel. 4965
Stogus, rinas, stogų apmušimus ir sienų apmušimus.
Taisome bet k. Atnaujiname bet k. Darbas užtikrintas. Pilnai apdrausius.

Remkite Lietuvišką Žydą
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

Tel. CICERO 5306
C. & M. PAUGA DISTRIBUTORS
Parduodam geriausį ir stipriausį
FOX HEAD ALU
Vynai-Likieriai-Gėrimai
i visias miesto dalis.
5031 W. Roosevelt Rd.
CICERO, ILL.

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILUS	\$13.50
Išima Už PRABUVIMAS	\$50.00
Ligoninėje RAUDONGYSLIŲ	\$25.00
Išėmimas ir Ligon. REUMATIZMAS	\$2.00
Greita Pagalba GYDO VISAS LIGAS	\$1.00
Ekzaminacija ir vaistai	\$1.00

DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave. Chicago

FOTOGRAFAS
CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

Sophie Barcus
RYTINE RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 9:15 val. ryto
Išgirsit vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Garsinkitės "N-nose"
NAUJA MADŲ KNYGA
KAINA 15 CENTŲ
Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Vardas
Adresas
Miestas
Valstija

Apie Įvairius Dalykus

Kada ir kas įkurė Raudonąjį Kryžį

Karas, badas potvyniai, žemės drebėjimai, epidemijos — įvairios krašto bėdos. Laikraščiuose skaitydami apie tuos rūšius įvykius patiriate, kad jį nusilpusis žmogus, įvairių kraštų skuba į pagalbą Raudonojo Kryžiaus organizacijos.

Kaip toji organizacija atsirado ir kas ją įsteigė?

1859 metais įkariavo Prancūzija ir Italija su Austrija. Birželio mėn. 24 d. prie nedidelio šiaurės Italijos kalnų miesto Solferino stovėjo viena prieš kitą dvi kariuomenės: 150,000 prancūzų ir italų su 400 patrankų ir 170,000 austrų su 500 patrankų. Įvyko žiau-

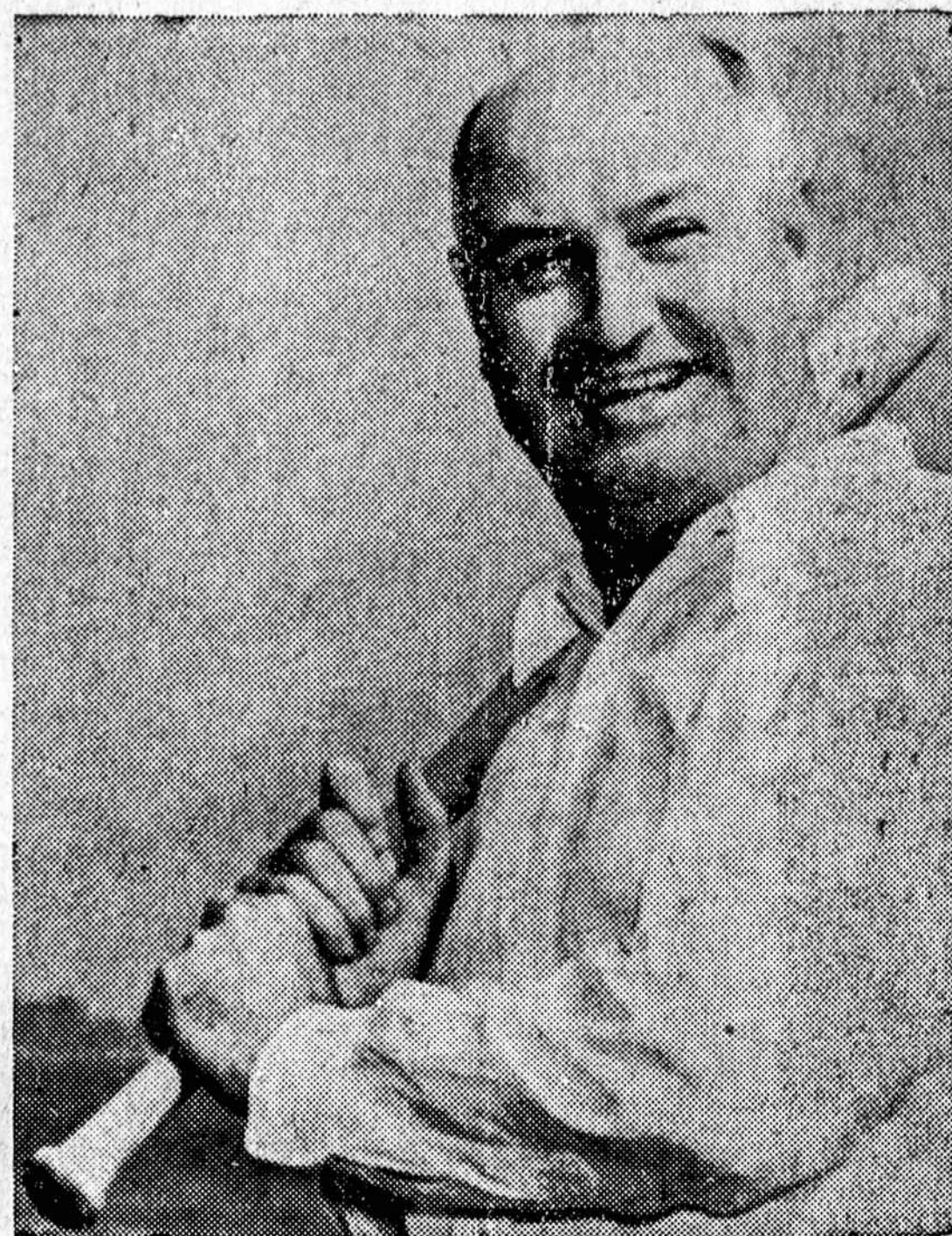
rios kautynės, po kurių Solferino gatvės, apylinkės kalvos ir laukai buvo nukloti per 30,000 nukautų ir 50,000 sužeistų kūnais.

Atsitiktinai kautynių srityje buvo žėnevietis Henri Dunanas, — bankininkas, labai pelningų garinių malūnų savininkas, turtuolis, labdarys, humanistas, daugelio švietimo organizacijų veikėjas, pažįstamas su daugeliu to laiko žymenybių. Tai, ką jis pamatė prie Solferino, padarė jam šilpnų įspūdį. Vėliau savo atsiminimuose jis rašė: "tūkstančiai sužeistųjų buvo pamesti likimo valiai, be jokios medicinės pagalbos ir turėjo mirti, tuo tarpu jų gyvybę lengva buvo išgelbėti." Dunanas aplinkiniuose miestuose ėmė organizuoti savanorius, daugiausiai mokyklų jaunimą, įsigijo daug tvarsimosios medžiagos, vaistų ir karštai ėmėsi gelbėti sužeistuosius. Bėgydamas sužeistuosius Dunanas kilo mintis sukurti tarptautinę organizaciją pagalbai kautynių laukuose teikti. Taip gimė Raudonasis Kryžius.

Dunanas užmiršo asmenis reikalus, banką, malūnus ir visas savo įveiktas paskyras savo svajonei įvykdyti. Siuntinėjo memorandumus ministrams, generalams, aukščiausiems dvasininkams, ėjo pas aukščiausius asmenis, valdovus, įžymius laikraščius redakcijas. Jo knyga "Atsiminimai apie Solferino" galimai buvo rasti karalių ir žymiausių politikų bei visuomenės veikėjų bibliotekose. Dunanas neilgamai dirbo savo darbu. Jis važinėjo į Paryžių, Londoną, Romą, Madridą, Petrapilį, patikimą žmogų nusiuntė į Vašingtoną, surado energingų draugų ir šalininkų. Buvo sudaryta iniciatyvinė grupė, kuri Ženevoje sušaukė pirmąją konferenciją "sužeistiesiems karius pagalbai teikti".

Toji konferencija įvyko 1863 m. spalio 26—29 d. Konferencijoje dalyvavo 17 valstybių 32 delegatai. Konferencijoje pirmą kartą ištarti žodžiai "Raudonasis Kryžius": vieno iš iniciatorių grupės dalyvių paryšėjo gyd. Appia pasiūlymu, visi dirbantieji sužeistiesiems karius pagalbos darbą turėjo dėvėti ant rankovės raudoną kryžių baltame fone. Tuo pat ženklu siulyta žymėti tos organizacijos tvartsiavę, neštuvus, lauko ligonines ir peršimo punktus.

Spalio 29 d. paskutiniame konferencijos posėdyje visi konferencijos dalyviai buvo pasipuošę Raudonojo Kryžiaus ženklais. Ties estrada buvo pakabinta vėliava su ta pat emblema. Vėliavos pasirody-

WASHINGTONAS. — Gandai sako, kad demokratų partijos lyderis Jim Farley pasitrauks iš politikos ir įeis į sporto biznį. Jis paliksias, anot gandų, New Yorko Yankees baseball komandos prezidentu.

ESKIMAI

mą sutiko orkestro iškilmingi garai. Taip pasveikintas tik ką gimęs Raud. Kryžius. 1864 metais taip pat Ženevoje įvyko antroji R. Kryžiaus konferencija. Buvo paruoštas organizacijos statutai, kuris su mažais pakeltimais ir dabar taikomi.

Juo toliau, juo R. K. veiklos ratas plito. Atsirado jam darbo ne tik karo, bet ir taikos metu. "Ugnies krikštą" R. K. gavo 1866 metais, austrų prūsų kare. Bismarkas, iškart griežtai nenorėjęs R. K. pripažinti, pagaliau gavo nusileisti. Prūsų karalius Wilhelmas įsakė kariuomenės vadams gerbti R. K. ir jo bendradarbius, ir jiems visai padėti. Tą patį padarė ir austrai. Per tą karą R. K. sugydė daug žaizdų. R. K. nuopelnus vėliau pripažino ir Bismarkas, anksčiau buvęs labai jam nepalankus.

Jaunai organizacijai ypač sunkus darbas buvo per prancūzų vokiečių karą 1870—71 metais. Gydotojai, sanitarai ir seserys dirbo be atvangos, vis dėlto nepajėgė aprūpinti dešimtis tūkstančių sužeistųjų. Svarbiausia, kad nebuvo kur sužeistųjų dėti. Karo veiksmų zonoje jiems grėsė nuolatinių pavojų. Dunanas pasirūpino, kad sužeistiesiems būtų sudarytos neautralinės zonos. Dunanas pasitraukė iš karo, kad ten įleistų Sedano kautynių su vokiečiais besitraukiančios 80,000 prancūzų kariuomenės.

Nuo to laiko R. Kryžiaus pagalba pasirodo visur, kur ji reikalinga. Apie tai mes dažnai skaitome laikraščiuose, tą pagalbą turėjome ir patys, nepriklausomai Lietuva kurdami. Dabar tūkstančiai bėdų, kryžius turi tūkstančius bendradarbių. R. Kryžiaus vaidmuo ypač svarbus šiame kare, kai kariaujama "moderniausiais", šurpiais ginklais. R. Kryžius dirba tikrai šventą darbą. O kaip savo gyvenimą baigė jo kūrėjas Dunanas? Jis taip kartais ėmėsi R. K. veiklos, kad savo asmenis reikaliu nebežiūrėjo. Jis neteko turto, pateko į didžiausią skurdą. Prieš jį prasidėjo intrigos. 1890 metais sunkios dvasinės depresijos ištiktas jis išsikėlė iš Ženevos į Haideno miestelį ir apsigyveno mažame kambarėlyje, per mėnesį tepyrą vendamas 100 frankų. Su žmo-

Ar jūs galite šiuo metu skaityti storas knygas? Aš tegaliu tik lesinėti. Septintame seadi pradedančio, bet daugelį žavėjusio S. Reinacho Orfėjaus puslapyje suklumpu ant šios frazės: "Eskimai net nežino, kas yra karas ir neturi žodžio šiam blogumui pavadinti". Grenlandijos, žalosios žemės, eskimai pergyvena staigius ir žaizdus pavasarius. Taip į žuvinčios žemės ir giedro dangaus jė, sakoma, jaučiasi kaip tarp smaragdų ir akvamarinų. Ir šis niūnus ir giedro dangaus jė, sakoma, jaučiasi kaip tarp smaragdų ir akvamarinų. Ir šis niūnus ir giedro dangaus jė, sakoma, jaučiasi kaip tarp smaragdų ir akvamarinų.

Pagalima, ir S. Reinacho tvirtinimas pasirodė neapgalvotas. Jei eskimai ir neturi žodžio karui pavadinti, kaip išsireiškė vienas filologas, tai tatau dar negali nenupiešyti pagerinti jų reputacijos. Vienas etnografas, daktaras Verneau, tvirtina kaip tik priešingai, kad, amžiams bėgant, eskimai žiauriomis kovomis teriojo savo pietų kaimynus ir smagindavosi kankindami belaisvius.

Pasakojimus, kurie mus pa-

caino, — Veniet felicior aetas", — jiems reikėtų: "Ateis eskimų amžius..."

Pradėčiau pavydėti tiems egoistams. Bet visos šios svajonės greit man pasirodo klaidingos. Negaliu įsivaizduoti egoisto, kuris, budamas toli nuo mūšio, valanda po valandos, nepajausdamas savyje sukylant ir ligi skausmingumo pasireiškiant totalinio nuožalumo gėdos jausmą. Jis prarastų vienintelę pagūdą, kurią mes dar turime šim. s. įtempinio, netikėtumų ir slėpčių savaitėmis... Mes vienu metu žvalgome po visas paderges, matom miestus paskelbiant tamsą ir mėlynus prožektorius siūdinėjant juodame fone. Gal but, niekuomet, net vulkanų 1914 m. išsėjęs žmogus karštyje, nesijautė susikuriant tokios giedros kolektyvinės sielos, susidarančios iš geriausių visų pavieninių sielų; sielų dėlės be negryno nuosėjimo. Ji liudna, bet nepaprastai tvirta ir kantri. Ji kukli, nes atsisako pasmerkti tokį priešikūną, kokio istorijoje dar nebuvo, ir taip priešingo tam, ko ji tikėjosi. Nė viename kare nebuvo matyti mažiau kanių strategų, rukomųjų kambarių Napoleono. Dabartinis saugumas nesuduriuoja, bet užklumpa netikėtai. Jis stovi prieš mūsų, kurią vieną dieną išspės, todėl reikia būti viskam pasiruošusiems. Šie simptomai yra įvyksiai. Juose nėra konfliktų. Jie vyksta kažkas iš tikro dinga, iš laisvės naujas pasaulis. Negalima padaryti nieko kita, kaip tylėti ir pritarti. Karas būtų malonumas, jei nebūtų praėjimo iš šaurės vakarų todėl žmonės, kurie laikosi atokiau, be abejo, gailė, kad nedalyvavo. Gyvenimas Grenlandijoje, kurio jau pamėginant, pasidaryti nepakenčiamas, o eskimų ramybė nusibostų.

Pagalima, ir S. Reinacho tvirtinimas pasirodė neapgalvotas. Jei eskimai ir neturi žodžio karui pavadinti, kaip išsireiškė vienas filologas, tai tatau dar negali nenupiešyti pagerinti jų reputacijos. Vienas etnografas, daktaras Verneau, tvirtina kaip tik priešingai, kad, amžiams bėgant, eskimai žiauriomis kovomis teriojo savo pietų kaimynus ir smagindavosi kankindami belaisvius.

Pasakojimus, kurie mus pa-

siekia iš tolo, viskas nepaprastai. Daktaras Verneau tvirtina, kad eskimų papročiai sušvelnėjo susitikus su baltaisiais. Priešingai buvus atrodytų labiau panašus į tiesą... Daugiau nieko nelitenka pridėti.

R. Kemp.

"NAUJIENOS" TURI ĮSTEIGUSIOS "TRAVELING BUREAU"

Ar nori keliauti juromis? Ar važiuojate atostogoms į Californiją ar kitur? Ar važiuojate į rytines valstijas? Kreipkitės į NAUJIENAS. Čionais gausite patarimą kaip patogiau ir pigiau tokias keliones atlikti.

Turime agentūras, laivų, traukinių, busų ir orlaivų.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

INSURANCE (APDRAUDA)

- PILNA APDRAUDA AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDA NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDA RAKANDŲ.
- APDRAUDA NUO VAGIŲ.
- APDRAUDA LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurie randasi atostogoms nuo Publio Liablitės.

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYPKIVICIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atidara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Skelbimai Naujienose tuoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

KAIP ŽUVIS BE VANDENS, TAIP GERAS LIETUVIS BE "NAUJIENŲ" NETURETŲ BUTI.

S. L. A.

rinėje dirvoje, stiprina lietuvių Amerikoje ir rūpinasi bendrais lietuvių reikalais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA. organizatorių. Kai vienas to organizatoriaus atsilankys į jūsų namus, paklauskite jo patarimo — prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeima.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

307 West 30th Street, New York, N. Y.

NAUJIENOS

NAUJIENOS pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje.
NAUJIENOS turi savo korespondentus visuose Amerikos miestuose ir kituose pasaulio kraštuose.
NAUJIENOS paduoda vėliausias pasaulines žinias.
NAUJIENOSE rasite necenzuruotų žinių iš Lietuvos.
NAUJIENŲ prenumerata Amerikoje (be Chicago) kainuoja \$5.00, Chicagoje ir Europoje — \$8.00.
NAUJIENOMS — pinigų siųskite šiuo antraštu:

"NAUJIENOS"

1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

SAPNAVAI?

NENUSIMINK! NUSIPIRK

SAPNININKA

—SAVO SAPNĄ SUŽINOSI
Sapnininką su Mitologija, Papročiais, Prietarais ir Patarmėmis galite gauti už \$1.00. Per pašta siunčiant kainuoja \$1.10

NAUJIENOSE
1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Įsiskykite Savo Vainiką Pakal Viskas Atnige

Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienų spaltiką — gausi paskolą ant ilgų metų.

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

MADOS

No. 4324—Amerinė suknelė. Su knipros mizros 12, 14, 16, 18, 20; taipgi 30, 32, 34, 36, 38 ir 40.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome išskirti paduotą blankutę arba pridurti pavyzdžio numerį pažymėti mirę ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakytu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

Spausdinam.

PLAKATUS, BILETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS-ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

Ruoš Bedarbius Darbams Amunicijos Pramonėje

Mokins Juos Įvairių Amatų

Illinois Bedarbių Šelpimo Administracija (I. E. R. C.) praneša, kad bendrai su valstijos darbdaviais, unijomis, amatų mokyklomis ir valdiškais samdos biurais ji pradės ruošti pašalpą imančius bedarbius įvairiems darbams amunicijos ir ginklų pramonėje, kurios netrukus pradės imti daug darbininkų.

Bedarbiai, kurie to norės, bus mokiami įvairių amatų. Jų lavinimas bus taip tvarkomas, kad jie galėtų greitai laiku paimti darbus minimose pramonėse ir dirbti be tolimosio lavinimo.

Šiukšlės, Netikė Išėjimai Pražudė 3 Žmones Gaisre

Suėmė Kamantinėjimui Atleistą Janitorių

Janitorius George Wagner prisipažino koronerio tyrinėjime, kad jis padegė apartamentinį namą ties 2 W. Ohio st., keršydamas savininkui už jo prašalinimą iš darbo.

Policija suėmė buvusį janitorių George Wagner kamantinėjimui apie didelį gaisrą apartamentiniame name, kur trys žmonės mirtinai sužeisti. Wagner per ilgą laiką tarnavo name už prižiūrėtoją, bet peraitę savaitę buvo prašalintas iš pareigų. Jisai buvo triebesų kuomet gaisras kilo.

Užsidegęs namas randasi adresu 2 W. Ohio street, prie State gatvės kampo.

Ugniagesiai surado, kad trys sužeisti žmonės negalėjo iš namo pabėgti, nes išėjimai buvo netkusiai sutvarkyti, prieangiai buvo užversti šiukšlėmis, kurios lengvai degė, ir, bendrai, namas nebuvo apsaugotas gaisro pavojui.

Trys sužeisti žmonės buvo trečiam aukšte, kur gaisras pirmiausiai pasirodė. Jie buvo: 36 metų Gus Wagner, namo gyventojas;

50 metų Fred W. Virden, taipgi gyventojas, ir

60 metų Thomas J. Fleming, svečias.

Skaudžiausiai apdegę taipgi trečio aukšto gyventojai, Florence Friedler, 64 metų amžiaus, ir Robert Parks, 40.

Gaisrą begėsdami apdegę ir buvo krentančių medalių apkapti ugniagesių leitenantas Edward Moffett ir ugniagesys Andrew Cafferata.

Policija spėja, kad gal sumintasis Wagneris namą padegė keršydamas už prašalinimą iš darbo.

Gaisras įvyko sekmadienio naktį.

Jaunas Lietuvis U.S. Modelinių Lėktuvų "Čampionas"

Detroitietis E. Naudžius

Sekmadienį Chicagoj įvyko finalai nacionalio Modelinių Lėktuvų turnyro, kuriame dalyvavo keli tukstančiai jaunuolių iš visų Amerikos dalių.

Tarp laimėtojų yra ir vienas jaunas lietuvis, Edvardas Naudžius, kuris turnyre atstovavo Detroitui. Laimėtojų pasirodė ir kitas detroitietis, jaunuolis H. Kaczynski.

Turnyrą rengė Chicago dienraštis, "Daily Times" ir Chicago Parkų Distrikatas.

Pirmos Šiltųjų Dienų Aukos — Aštuoni Prigėrė

Beveik Visi Chicagiečiai

Kol vasaros dienos buvo vėsios, ir tik dideli drąsuoliai drįso vandenin eiti, tai ir mirčių vandenynj buvo mažai.

Bet užvakarykštis sekmadienis buvo t'kraį šiltas, todėl tukstančiai ikišiol "bailių" žmonių išvažiavo maudytis. Iš jų aštuoni nebegrižo namo. Prigėrė:

18 metų Theodore A. Malecki, 2549 Milwaukee avenue (Silver Lake ežere);

22 metų Lorretta Jachim, 1214 North Wolcott (Malecki žuvo ją begelbėdamas);

Herman Bloch, 33, nuo 5406 S. Seeley avenue (Fox ežere);

E. J. Harms, 30, 609 East Chicago ave., Elgin (Fox ežere);

Margaret Naughton, 11, 9000 Carpenter st., (Michigan ežere);

Edward Chalfoux, 22, 3537 Flournoy street (Diamond ežere);

John Hassell, 18, 1755 Belle Plaine avenue (Baroon Lake ežere), ir

Walter Kuk, 12, Pulaski st., LaPorte, Ind. (Michigan ežere).

Vėl Grįžta Madon Pianai — Ne "Playeriai"

136,000 Per Metus

Vieną laiką retas buvo namas Amerikoje, kurie neturėjo nuolat barškančio instrumento, kuris vadinosi "player"-pianu. Visur jų buvo ir visur jie beveik be pertraukos barškėjo, nes didelio žinojimo juos groti nereikėjo—jei galėjai kojomis minti, tai ir buvai pianistas.

Tokie, vėliau ir reguliariai, pianai išėjo iš mados. Bet dabar tie instrumentai, bet ne "playeriai", vėl grįžta madon. Chicago dirbtuvės ir panašios dirbtuvės kitur džiaugiasi, kad per pirmą šių metų pusmetį pianų pardavė 56,822, o iki metų pabaigos tikisi parduoti viso apie 136,000.

Prie piano išpopuliarizavimo, sako, daugiausiai prisidėjo geros muzikos transliacijos per radio.

Prarado Koją Gatvekario Nelaimė

Konduktorius Franklin G. Little prarado vieną koją, ir gali prarasti antrą rezultate keistos nelaimės, kuri įvyko vakar po pietų prie Jackson ir Kedzie gatvekarių stoties. Gatvekaris, kuriame jis ėjo konduktoriaus pareigas išsoko iš bėgių ir atsimušė į šviesos stulpą, sugrūdams į jį visą užpakalinę platformą, kurioje Little stovėjo.

Little yra 32 metų amžiaus ir gyvena adr. 4330 Adams gatvė.

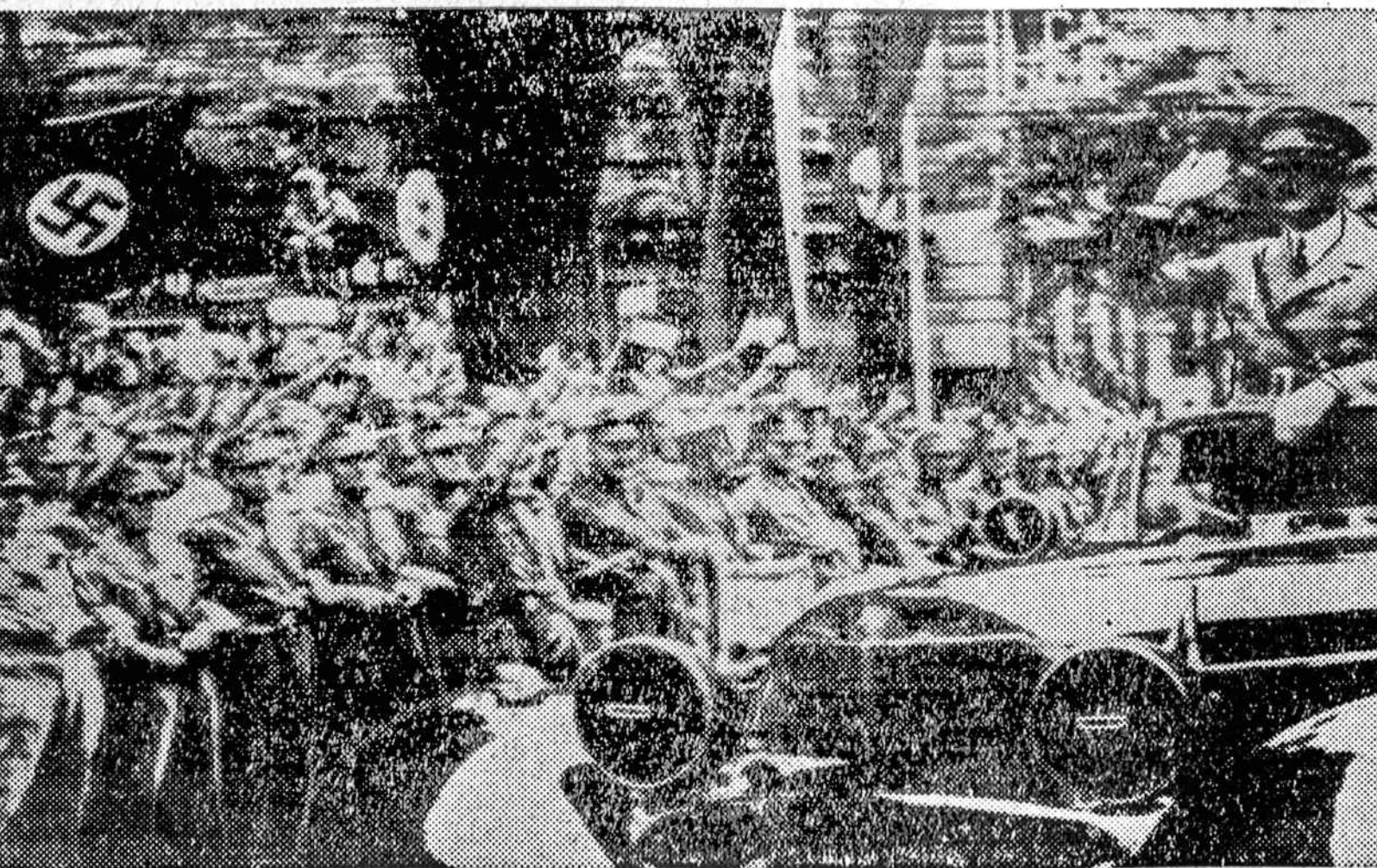
Rytoj Laidos O'Brieną

Rytoj All Saints kapinėse bus palaidotas Martin J. O'Brien, Cook apskrįčio palikimų administratorius, kuris prigėrė Crawling Stone ežere, prie Monocqua, Wis., pereitę šeštadienį. Jis buvo žymus Chicago demokratų lyderis ir gyveno ad. 3851 Congress street.

Du O'Brieno draugai buvo išgelbėti.

Gene Tunney, dešinėj su lyderiais jaunuolių frakcijos, kuri eina prieš Amerikos Jaunimo Kongreso "radikalų" vadovybę. Jie žada steigti atskirą organizaciją. Kongreso sesijos dabar vyksta Lake Genevoje, Wis.

BERLYNAS. — Vokietijos sostinės gyventojai sveikina iš karo fronto grįžtantį diktatorių Hitlerį.

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

Chicagoj, Apylinkėj

Vakar ir užvakar automobiliai Chicago distrikte užmušė sekamus žmones:

Michael J. Moore, 54, nuo 6840 S. Morgan, prie 27-tos ir Cottage Grove;

Edward Bryan, 19, nuo 8021 Maryland avenue;

Walter Boucher, 32, nuo 444 West 57th street;

Anton Hoffman, 70, nuo 5000 Grace street, ir

Lawrence Claybrook, 33, nuo 3575 Rhodes avenue.

Sužeidė 8 Brightonparkiečius Indianoj

Bene aštuoni brightonparkiečiai ir šeši kiti žmonės buvo sunkiau ar lengviau sužeisti, kai sekmadienį po pietų du automobiliai susikūlė Indianos valstijoje, ant vieškelio U.S. 20, prie Indiana valstijos Dunes policijos stoties.

Visų sužeistųjų pavardžių dar neturim, bet policija praneša, kad sunkiausiai sužeista buvo brightonparkietis Mrs. Anna Steffens, nuo 4612 So. Washtenaw avenue.

Ji ir visi kiti sužeistieji buvo nuvežti St. Anthony ligoninėn, Michigan City mieste. Juos ten nuvežė du ambulansai, kuriuos Chicago lenkai nupirko Lenkijos Raudonam Kryžiui ir išsiuntė New York, iš kur bus vežami Europon.

Brightonparkiečių automobilių vairavo Stanley Mastinsky, nuo 4238 South California ave., o antrąjį, Russell Brown iš Centerville, Michigan.

Mrs. Steffens'ienei buvęs nulaužtas nugarkaulis. Kiti keičiai panešę lengvesnes žaizdas.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOS".

Lietuvis Paskirtas Alton Ligoninės Viršininku

Dr. G. Wiltrakis

Gubernatorius Henry Horner pereinęs savaitės pabaigą paskyrė jauną, bet plačiai pasižymėjusį lietuvių gydytoją Alton State Hospital ligoninės viršininku. Tai Dr. Geo. Wiltrakis.

Kiek laiko atgal Dr. Wiltrakis tarnavo už asistentą Elgin ligoninėj, vėliau buvo paskirtas Chicago State ligoninės medikaliu viršininku, o dabar vėl buvo pakeltas į didžiulės Alton ligoninės medikaliu viršininkus.

Dr. Wiltrakis yra aukštai gerbiamas visuose Illinois medikų ir chirurgų rateliuose.

Kudikis Nutroško Lopselį

Išpaminiojus į savo lopšelio užklodę nutroško 14 mėnesių amžiaus mergaitę Dorothy Behrendt. Motina Virginia Behrendt atrado kudikį negyvą pabudus iš miego vakar ankstyryt. Šeima gyvena ad. 5838 Sheridan Road.

Kur Yra Šis 12 Metų Berniukas?

Jo Motina Labai Sunkiai Serga

Birželio 17 d., iš namų dingo 12 metų berniukas, Konstantinas Bisiulis, 1932 South Troy street. Jis išėjo Montefiore mokyklon, bet jos nepasiekė ir nuo tos dienos nebegrižo namo.

Berniuko motina labai pavojingai serga. Ji net nežino, kad sūnus dinga. Doktorai nieko jai nesakė, bijodami, kad tokia žinia jai gali būti pragaštinga.

Berniuko tėvas George prašo ch'cagiečių pagelbėti jam sūnų surasti. Jis dėvi rudas kelnaites ir žalius, flanelinius marškinius.

Parašė 10 Laiškų Ir Nusizudė

Nuo Diversey bulvaro kranto į Michigan ežerą įsoko ir prigėrė buvęs ch'cagietis iš Rock Island, Ill., Arthur Welsh. Rock Islande įsai dirbo valdžios arsenale.

Kuną ištraukusi policija rado Welsh'o rubuose dešimtis laiškų įvairiems žmonėms, kuriuose jis aiškino, kad "nusižudys", ir kodėl.

Nutarė Likviduoti Banką

Direktoriai Concord State Banko, Concorde, Ill., pereinęs savaitės pabaigą nutarė įstaigą likviduoti ir išėiti iš bankinio biznio. Visi banko depozitoriai atgaus savo pinigus pilnai, nes jų yra ant rankų daugiau negu buvo depozitų.

Pinigus pilnai atgaus ir visi banko šerinkinkai.

Kunigų Permainos Lietuviškose Parapijose

Cicerroj, Chicagoj

Chicago dioclezijos arkivyskupo Samuel A. Stritch patvarkymu šiomis dienomis buvo padarytos sekamos permainos Chicago ir Cicerroj lietuviškose parapijose:

Kun. Edvardas M. Abramavičius, neseniai įšventintas, paskirtas į Šv. Antano parapiją Cicerroj;

Kun. Viktoras Černauskas, perkeltas iš Nekalto Prasidėjimo į Visų Šventų parapiją;

Kun. Bruno B. Grinius, neseniai įšventintas, paskirtas į Visų Šventų parapiją;

Kun. S. J. Jonelis, perkeltas iš Nekalto Prasidėjimo į Šv. Jurgio parapiją;

Kun. F. L. Kaivelage, perkeltas iš Sacred Heart parapijos, Hubbard Woods, į vokiečių St. Nicholas parapiją;

Kun. Petras N. Katauskas, perkeltas iš Gim. P. S., Marquette Parko, į Šv. Jurgio parapiją;

Kun. Damazas Mozeris, naujai įšventintas, paskirtas "specialioms pareigoms";

Kun. S. R. Petrauskas, perkeltas iš Šv. Jurgio į Gim. Pamelės Šv. parapiją Marquette Parke, ir

Kun. Juozas Makaras, naujai įšventintas, paskirtas į St. Francis of Rome parapiją, Cicerroj.

Du M. J. Šileikio Paveikslai Navy Pier Parodoj

"Ruduo Dinių Šalyj" ir "Miesto Vaizdas"

Pasižymėjęs Chicago lietuvių dailininkas, p. M. J. Šileikis, turi išstatęs du savo paveikslus Navy Pier parodoj, kuri dabar vyksta Navy Pier prielaukoj, prie Grand avenue ir ežero.

Tiedu paveikslai yra "Autumn in Duneland" — "Ruduo Dinių Šalyj" ir "City Scene" — "Miesto Vaizdas". Jie yra išstatyti parodos sekcijose, No. 856 ir 857.

Parodoj yra reprezentuojami visi žymesni Chicago dailininkai ir eksponatų yra keli šimtai.

P-s Šileikis jau yra laimėjęs kelias premijas Chicago parodose ir nemažai kurinių pardavęs dailės mėgėjams. Jis veda "Naujienu" Meno Skyrių, kuris periodniai pasirodo šiame dienraštyje.

Paroda bus atidaryta publikai iki liepos 20 d. Lankymo valandos — nuo 10 ryto iki 5-tos vakare.

Konfiskavo 83 Samogono Varyklas

Vietinis federalio alkoholio biuro skyrius skelbia, kad per pirmą šių metų pusmetį Chicago distrikte užtikto ir konfiskavo 83 samogono varyklas ir kalėjiman nuteisė 226 tų varyklų operatorius.

26 tų varyklų veikė pačioj Chicagoj.

Ties 4623 West Adams street nežinomas piktadaris užpuolė darban einančią 23 metų merginą Helen Olechnowicz, nuo 3412 North Central Park avenue. Užpuolikas merginą skaudžiai sumušė, bet ir "buvo ne pėkščia". Piktadarį gerai apkulė. Jis pabėgo gavęs keli kirčius veidan.

Garsinkitės "N-nose"

VAKAR CHICAGOJE

● Policijos ir ugniagesių departamentai skelbia, kad atėinantį sekmadienį Chicago Soldier's lauke rengia abiejų departamentų darbų demonstraciją. Policistai demonstruos kaip su radio pagalba gauda piktadarius, motoreiklistai parodys ką jie gali padaryti su savo motorizuotais dviračiais, o ugniagesiai demonstruos kaip yra gesinamas viršutiniuose aukštuose užsidegęs dangoraižis ir kaip iš tų aukštų yra gelbėjami pavojun pakliuvę žmonės.

● Šeši revolveriais ginkluoti piktadariai užpuolė Good Humor Ice Cream Company raštinę, ad. 1451 Irving Park avenue. Viduj tuo laiku buvo apie 30 pardavėjų. Visus sustatė prie sienos, ir tada iš jų kišenių ir raštinės seifo susirinko \$1,158 ir pabėgo. Vienas bendrovės pardavėjų, Tom Collins, 3920 Lincoln avenue, buvo skaudžiai sumuštas. Jis bandė pabėgti.

● Melrose Park Westlake ligoninėje mirė 49 metų vietos gyventojas Andrew Bosko, nuo 1216 33rd avenue. Užvakar jis iškrito iš lovos ir persiskėlė galvą.

● Savo namuose, prie McCullom Lake, McHenry apskrityj, širdies liga staigiai mirė Axel Lind, Pullman Standard Car Manufacturing bendrovės formanas. Jis buvo 44 metų amžiaus ir Chicagoj gyveno ad. 1106 West 102nd street.

● Iš Indiana State kalėjimo Michigan City mieste, pabėgo po garbės žodžių apribotas laisvės privilegijas gavęs kalinys, Ernest Stahls. Šiame kalėjime pabėgimai yra labai dažnas atsitikimas.

● Alinėj "Ton-o-Fun", ties 704 West 63rd street, užpykęs kljientas pašovė tarnautoją Philip Malloy, nuo 8643 S. Marshfield avenue. Jisai atkeršijo pašautajam už jo išmetimą iš alinės už triukšmo kėlimą. Policija užpuolimą suėmė. Pasisakė, kad jo pavardė yra James Sanore, ir gyvena ad. 3839 Drexel avenue. Malloy guli St. Bernard ligoninėj. Jo gyvybė pavojauj.

● Stipri bomba vakar rytą gerokai apgadino maisto krautuvę adresu 5159 Addison St., priklausančią vienam David T. Olson. Spėjama, kad bomba buvo pamesta kerštui už pieno kainų kėlimą. Tai buvo ketvirta bombų apgadinta krautuvė Chicagoj kelių dienų bėgyj.

● Prie 81-mos ir Harlem avenue apsivertė mažas privačios paslaugos taktuvas, kuriame nepatyręs lakunas mokinosi skraidyti. Lėktuvas buvo apgadintas, bet lakunas išliko sveikas. Jis yra James De Persa, nuo 7415 S. Wabash avenue.

● Į ne vieną, bet keturias bėdas vienu sykį pakliuvo 20 metų jaunuolis Sherman Caple, nuo 617 Oakton St., Evanstonas. Jis buvo sumistas ir yra kaltinamas: neatsargiu važiavimu, "girtu" važiavimu, pabėgimu iš nelaimės vietos ir vairavimu automobilio be laisnių. Jisai apdaužė du automobilius, sužeidė moteriškę ir nuvertė šviesos stulpą Evanstone.

● Keturi vyrai vos neprigėrė, kai vilnys jų privatišką kruiserį ant molo Michigan ežere, netoli Chicago Navy prielaukos. Krantų sargyba visus keturis išgelbėjo, bet laivas nuėjo dugnan. Priklaušė vienam Norman Kevers iš Indianapolis, Ind.

● Elektra varomo šaldytuvo dujos skaudžiai apdegino 48 metų mechaniką Emil Hildebrandt, nuo 7933 Perry ave. Dujos sprogo Hildebrandt'ui šaldytuvą betaisant.